

«Haç-Ýarymaý» dawasy дәл

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

"Haç-Ýarymaý" dawasy дәл «HAÇ-ÝARYMAÝ» DAWASY DÄL

2023-nji ýylyň 19-njy oktýabry. ABŞ-nyň paýtagty Waşington DC-de Ysraýylyň Palestina garşy gönükdiren hüjümlerine nägilelik bildirip «atyşygy bes etmek» talaby bilen geçirilen protestde demonstratlar Kongresde oturma hereketini amala aşyrdy.

Haç ýa-da Ýarymaýyň dawasy ýokdy.

2023-nji ýylyň 22-nji oktýabry. Fransiýanyň paýtagty Parižde ýyganan on müňlerçe adam Ysraýyl-Palestina çaknyşygynda atyşygy bes etmäge çagyrdy.

Haç ýa-da Ýarymaýyň dawasy ýokdy.

2023-nji ýylyň 29-njy oktýabry. Ispaniýada, Polşada, Ýaponiýada, Marokkoda, Liwanda, Päkistanda Palestinany goldamak üçin demonstrasiýalar geçirildi.

Haç ýa-da Ýarymaýyň dawasy ýokdy.

2023-nji ýylyň 11-nji noýabry. Angliýanyň paýtagty Londonda ýüz müňlerçe adam Palestinany goldap çykyş etdi. Şäher merkezinde bolup geçen we polisiýanyň berýän maglumatlaryna görä 300 müň adamyň gatnaşan parahatçylykly mitingde Gaza üçin atyşygy bes etmäge çagyryş edildi.

Haç ýa-da Ýarymaýyň dawasy ýokdy.

2023-nji ýylyň 11-nji noýabry. Ysraýylyň Gaza garşy gönükdiren hüjümleri Germaniýada protest edildi. Müňlerçe adam nemes döwletine ýüzlenip, Ysraýylyň hüjümlerini togtatmagyny talap

etdi.

Haç ýa-da Ýarymaýyň dawasy ýokdy.

Şeýle mysally näçe köpeltseň köpeldip oturmaly. «Celtic» futbol klubynyň janköýerleriniň palestin baýdaklary bilen staduonda aýdan gimni, Ispaniýada «Real Sociedad» futbol klubynyň janköýerleriniň trubunalarda Ysraýyly protest etmek üçin ganly eşikler bilen palestin baýdagyny asmana galdyrmagy. Nämüçin «Haç ýa-da Ýarymaýyň dawasy däl» diýýärin?

«Terrorçy döwlet» Ysraýylyň Gazadaky gyrgynçylyklaryna sesini çykarman oturan Günbatary berk ýazgaran prezident Taýýip Erdoganyň partiýasynyň geçen gezekki ýygnaşygynda «13 müňe ýakyn adam öldi, nirede bu prezidentler? Ynsabyňyz, wyždanyňyz ýokmy? Ýagdaý haçly-ýarymaý meselesidir» diýendigi üçin.

Londonda Ysraýyly ýazgarýan baş uly demonstrasiýa geçirildi

Diňe bulam däl. «Hamasyň» 7-nji oktýabrda Ysraýyla garşy eden hüjümleriniň yzyndan Ysraýylyň Gazada dowam edýän hüjümleri sebäpli käbir ýurtlar diplomatiki derejede ädim ätmegiň ýoluny saýlady. «Sosialistik hereket» partiýasynyn dolandyryýan Boliwiýa respublikasy Ysraýyl bilen diplomatiki gatnaşyklaryny kesen birinji ýurt boldy. Çiliniň Daşary işler ministrligi-de «Ysraýylyň Gazadaky ýönekeý ilaty-da nyşanasyna alan harby operasiýalaryny berk ýazgarýarys we hüjümleri halkara adam hukuklaryna ters we ylalaşyp bolmajak gabahatlyk hasaplaýandygymyz üçin Ysraýyldaky ilçimiz Horhe Karwahaly

maslahatlaşmak üçin yzyna – Santýago çagyrdyk» diýip beýanat berdi.

Edil şolar ýaly Kolumbiýanyň prezidenti Gustawo Petro Ysraýylyň Gazada dowam edip duran hüjümleri sebäpli Tel-Awiwdäki ilçisini yzyna çagyrdy.

• **Yslamçy hökümetler diňe ýazgaryp oňýar**

Meselä «haç-ýarymaýyň» üstünden çemeleşsek gaty erbet taryhy ýalňyşlyga düşeris. Ýa-da «Hamas» terrorçymy ýa-da terrorçy däl?» jedelini etsek, 1948-nji ýyldan bäri ýer basyp alyp gelýän Ysraýyla özümüz islemezden goldaw berdigimiz bolar. Arhiwleri dörüp durkam, Soner Ýalçynyň dokuz ýyl oň ýazan şu makalasyny tapdym. Şol wagtam Gaza bombalanýardy, şol wagtam palestin halkyna garşy genosid bardy:

«...Braziliýa, Peru, Çili, El-Salwador, Elwador ilçilerini Ysraýyldan yzyna çagyrdy. Şeýle-de Çili Ysraýyl bilen ähli ykdysady gatnaşyklaryny kesýändigini mälim etdi. Kubadyr Boliwiýa bolsa Ysraýyly terrorçy döwlet yglan etdi. Hawa, çepçi hökümetler Gaza garşy wagşyýanalyk görkezýän Ysraýyla şular ýaly garşylyk berdi. A yslamçy hökümetler? Ysraýylyň Palestina garşy edýän hüjümlerine nämüçin seslerini çykaranoklar? Aslynda bu, oňem şeýledi. Palestin halkynyň hakyky ýoldaşlary hemişe rewolýusionerler boldy. Edil

Türkiýedäki ýaly...

Nädip diýýäňizmi? 1967-nji ýylyň 6-njy iýunynda Stambuldaky rewolýusioner ýaşlar toparlary şondan bir gün öň başlan Arap-Ysraýyl urşy babatda nägileliklerini bildirip ýazan beýannamasyny orta goýdy. Arap ýurtlaryny goldan ýaşlar tutaryklaryny şeýle beýan etdi: «...Çünki bu uruş garyp arap ýurtlarynyň agressiw Ysraýyla garşy alyp barýan garaşsyzlyk urşudyr. Bu uruşyň gysga wagtda parahatçylyk bilen soňlanmagy hakykatyň tarapdarlarynyň agressiwleriň garşysynda hak-hukuklaryny gazanmagyna baglydyr. Bu uruşyň uzamagy Ýakyn Gündogar ýurtlarynyň däl, nebit eksplutasiýasyny dowam etdirmek isleýän we iki tarapa-da ýarag satýan imperialistleriň peýdasynadyr». («Sözcü» gazeti, 03.08.2014 ý.)

Ýaffa... 1915-1918-nji ýyllarda Osmanly imperiýasynyň düzümindedi. Ysraýylyň 1948-nji ýulda Palestinany basyp almagy bilen häzir Tel-Awiwiň bir raýony hasaplanýar... Bu ýer Palestinanyň halkara söwdasyny ugrukdyrýan iň esasy portlaryň biri!

Ýaffa pyrtkaly... Tagamly we çigitsiz... Palestinada önümçiligiň simwoly! Basylyp alynandan soň Ysraýylyň pyrtkaly boldy! Žurnalist Hüsnü Mahalliniň «Palestina meňkidir. Ýakyn Gündogaryň ganly taryhy» («Filistin Benimdir/Ortadoğu'nun Kanlı Tarihi») kitabynyň yzky sahabyndaky «Ýaffa pyrtkallarymyzdan gülüň ysy geler. Ýatdan çykarma, bulary

maña sen áydypdyñ. Eneler balalaryna ýalan sözlemeýär» jümlesi kalbymy lertzana getirdi! Ysraýyla garşy watan goragçylaryna goşulan palestinaly ýigit ölerden soň ejesine bermek üçin hat ýazypdyr we ýoldaşyna beripdir.

Haty alan ejesi gözüne yaş aýlaman okapdyr:

«...Ejejan, adamy öz topragyndan goparyp zyňyp bilerler; emma şol adamyň ýüreginden watan söýgüsini ýok edip bilmezler. Çünki watan enedir. Ýagny sensiň. Ejejan, watanyň azat edip bilmän ölýändigim üçin maña gahar ediji bolma. Ýakynda kakamdyr adam bilen bile mazarystanlykda ýatanlaryň barsyny jemläp ilki ýeriň astyny, soň ýokary çykyp üstüni-de azat ederis. Ýakynda zeýtun ağaçlarymyz azat bolar. Ýaffa pyrtykallarymyzdan gülüň ysy geler. Ýatdan çykarma, bulary maña sen áydypdyñ. Eneler bagalaryna ýalan sözlemeýär. Sen áýtdyñ, menem ynandym. Çünki sen enesiň, çünki seniň adyň Palestina. Men ölmedigimsaýy sen ebedilik ýaşarsyñ».

Mesele «haç-ýarymaý dawasy» däl. Mesele Kürejik radar harby bazasynyň açyklygy, Ysraýyl bilen söwdanyň gyzgalaňly dowam etmegi.

Aýtunç ERKIN.

«SÖZCÜ» gazetini, 17.11.2023 ý. Publisistika